

Глобализацията-теории и практики

/ лекции /

Въпрос 1: За природата и динамиката на глобализацията.

Както днес така и в миналото генетичните корени на процеса наречен глобализация са заложили на първо място в межд.търговия и на второ място присъщата на кап-я начин на произ-во интернационализация на произ-то и капитала т.е Г отразява космополитната същност на капитала.В съвременните си форми Г е сравнително ново явление.Този термин започва да се употребява през 80-те год. на миналия век и е въведен от амр.политолог Р.Гилпин.Той отбелязва,че след II св.война преките чуждестранни инв-ции са основно инв-ции на амр.фирми,а по-късно икон-та на САЩ се превръща в страна домакин.Тези чужд.инв-ции се влагат преди всичко във високо тех-ни отрасли-автомобилна инд-я,инф-они тех-ии и др.

Интерпретирана по този начин Г интегрира в себе си старите и съвременни форми на интернационализацията и на произ-то и на капитала.На второ място Г вкл. в себе си т.нар. понятие „пазарен достъп”като ключово за съвременните развити икономики в чиято основа са т.нар. транс-национални корпорации,които имат чертите на търг-ски мега централи.На трето място процеса на Г по своята същност не е линеен ,а твърде разнопосочен и противоречив процес.

Според З.Бжежински термина Г придобива различни значения и обслужва различни цели.Той счита,че една дър-ва колкото е по-напреднала технологично,с по-модерна икон-ка и разполага с повече капитали толкова повече нейния полит.елит приема по-възторжено Г. като по този начин тя става неофициална идеология на амер.полит-ски и икон-ки елит.Следователно Г в съвр-те си форми и значения обслужва интересите на високо развитите държави.

Друг известен автор е Джоузеф Стиглиц нобелов лорейт по икон-ка.През 1993г. е икон-ски съветник на президента Клинтън.През 1997г. става главен икономист на Световната банка.Той поставя няколко въпроса:

- 1.Защо Г ,която има толкова положителни ефекти внесе и толкова много противоречие?
- 2.Ако Г не успее да намали бедността,то тя няма да може да осигури и устойчивост на икон-то развитие.
- 3.Г и въвеждането на пазарната икон-ка не доведоха до желаните резултати в Русия и повечето страни на „Източния блок”.
4. Критиците на Г обвиняват зап-те стари в лицемерие за което той счита,че те са прави. Съвър-та Г е обективен процес.Тя е нито лоша нито добра,а е закономерно неизбежна.